

CHRISTOPHE AUSSEMS

MAN
IN DE
MIST

DE NIEUWE TONEELBIBLIOTHEEK

De Nieuwe Toneelbibliotheek, Tekst #667

© 2021, Christophe Aussems

Eerste druk 2022

isbn 978-94-6076-667-1

nur 307

Niets uit deze uitgave mag worden opgevoerd of verveelvoudigd zonder schriftelijke toestemming van de schrijver en De Nieuwe Toneelbibliotheek

No part of this book may be reproduced in any way without written permission from the writer and De Nieuwe Toneelbibliotheek

De Nieuwe Toneelbibliotheek bestaat uit

Mara Aronson

Connie Nijman

Ditte Pelgrom

Redacteur

Ricky Schouten

Typografie en basis lay-out

Connie Nijman

Printwerk

Hollandridderkerk, Ridderkerk

info@denieuwetoneelbibliotheek.nl

Postadres De Nieuwe Toneelbibliotheek

Willem Beukelsstraat 42 1097 ct Amsterdam

Dit boekje is online te bestellen op:

www.denieuwetoneelbibliotheek.nl

Personen

Vincent Vervoort, *zaakvoerder en mede-eigenaar van Sedes*

Muriel Delporte, *mede-eigenaar van Sedes en echtgenote van Vincent*

Andy Nuyens, *financieel adviseur, vriend van Vincent*

Guy Hellinx, *werknemer van Sedes*

Jens Verhaeghe, *Cel Verdwijningen*

Patricia Rober, *zaakvoerder van Ropalux*

Nathalie Donkers, *curatrice*

Freya Vervoort, *dochter*

Sol, *dealer, mistig meisje*

de achterruimte van een winkel

tegelijkertijd keuken, bureau en stockruimte

in de mist

dag 1

scène 1.

ochtend

de winkel is net open

*Vincent is bezig met een laptop en papieren
poetst ondertussen nog zijn tanden*

de winkelbel

hij gaat buiten – naar de winkel

komt – al telefonterend met Freya – binnen

ja

ik ben geschrokken

Guy was helemaal van de kaart
ze weten niet hoe lang het nog –

over de ruimte waar ze binnenkomt

dat kan toch niet

hier is het ook al zo koud

nee

ik sta ondertussen beneden

als die verwarming kapot is
dan ga ik hier –

terug telefoongesprek

ja

sorry sweetie

ik ben er

nee

Lea is al eerder ziek geweest

op dezelfde plek

maar nu ook met uitzaaiingen in de lever
de longen –

Guy is bijna zestig

zij iets jonger

ja

zeg

kunnen we straks verder –

ik moet nu –

nee papa is in de winkel

hij heeft een klant

tsja

hij neemt zijn pillen

voor de rest –

daarom luistert hij nog niet naar mij, hè Freya

dat weet je

ze hebben hem gewaarschuwd

het kerkhof ligt vol mensen

die geen tijd hadden

winkelbel

dat zeg ik niet

dat zei die cardioloog

komt binnen

met een brief

leest

ik ga afleggen
papa komt juist binnen

tegen Vincent
heb jij de verwarming uitgezet?

terug telefoongesprek
ja
ik zie je straks

nee

wat?
hoezo geraak je er niet?
dat is wel ons feest

sweetie, je weet al heel lang –

als jij dat belangrijker vindt
dan –

nee
papa heeft dat niet gezegd
blijkbaar krijg ik hier altijd

alles als laatste te horen

ik ga afleggen, Freya

ik heb nog veel werk

tada

legt op

jij wist dat al

dat ze niet komt?

focus nog op de brief

...

Vincent?

ja

man

echt –

de badkamer is ijskoud

ik wilde douchen

maar er is geen warm water

en hier is het ook al zo –

niet alles tegelijk

wat?

laat maar

de mazout is op

hoe kan dat?

vergeten te laten bijvullen

dat meen je niet

toch niet vandaag

is het in de winkel ook zo koud?

geen idee

ze gaat even buiten

komt terug binnen

het is daar maar acht graden

heb jij dat niet gevoeld?

nee

ik was –

dat begint hier om vier uur

dat gaat zo niet

kan jij bellen

dat ze komen leveren?

mag ik eerst dit –

ik probeer me –

is dat nu dringender?

ja

ik –

gedoe met facturen

ook vergeten te betalen?

nee

een vergissing

ik los dat wel op

Vincent

geef me dat nummer
dan bel ik

ik regel dat wel
laat me nu eerst –

oké
ik zal het wel zelf opzoeken

ik heb gezegd
dat ik zal bellen!

blaf me niet zo af

oké, weet je wat?
bel mij maar
als het hier warm is

waar ga je naartoe?

de cava ophalen

dat ging ik doen
nu doe ik het

zeg maar dat ik die betaling nadien regel
dat ik morgen binnenspring

vergeet die verwarming niet
gaat weg

roept haar na
vergeet jij je mistlicht niet!

winkelbel

...

steekt de brief terug in de envelop
denkt na
neemt zijn telefoon
drukt nummer

Richard?

met Vincent van Sedes
we zitten zonder mazout
en we hebben dit weekend

opendeurdagen

dat zou heel fijn zijn

ah dan moet je zeker 'ns langskomen
ik zal een mooie korting fiksen

zeg Richard
ik ga binnenkort
waarschijnlijk overschakelen op gas
is het dan slim
om nu nog volledig –

hoeveel is het minimum?

ja –
ja 500 dan

nee nee
doe maar op factuur
dan schrijf ik dat morgen over

perfect

hij legt af

*kijkt naar de brief
verstopt hem*

scène 2.

een soort koortsdroom

soms

hoop ik

op een zwaar accident

dat ik

in mijn orcazwarte Audi

turbo – met fuel stratified injection

in een dichte mist

tegen een verlichtingspaal knal

of crash

tegen de pijler van een brug

verlamd

door alle vragen

zonder antwoord

de storm die wacht

knipper ik trager
met mijn ogen

trap net iets later
op de rem

laat het stuur
los

en
hoop

dat het
voor mij
wordt beslist

dat dit
stopt

scène 3.

namiddag

jubileumfeest

de winkel staat vol gasten

de winkelbel rinkelt

Vincent en Muriel vullen in de achterraimte glazen met cava

komt binnen met grote plant

ah

hier zitten jullie

ik heb een –

dat had je niet moeten doen

vanachter plant

op safari met Andy!

merci

ik ben blij dat ik er geraakt ben

het is echt niet te doen

met die mist
zie je geen hand voor ogen
alles staat stil

op de radio zeggen ze
dat het een nieuw record is
'de hoogste luchtdruk
in achtentachtig jaar'

ik ben bijna een uur onderweg geweest
één uur op nog geen twintig kilometer
maar ik ben er

cava?
geeft glas

Vincent, drink je niet mee?

nee

op zeventig jaar Sedes
dat eh –
dat blijft indrukwekkend

drinkt

ik ga terug naar de winkel
zien dat ze daar niet droogvallen

ah Muriel
anders vergeet ik het nog
één keer water in de week is voldoende
maar véél licht

ik zal er nu en dan ook tegen praten
muriel af

een gigantische plant, Andy?
wat moet ik daarmee?
mij achter verstoppen
als ze hier heel het kot komen leeghalen?

zeg
ik kan toch niet met lege handen aankomen

deze morgen stond hier
een deurwaarder voor mijn neus

een fucking deurwaarder
in het midden van de winkel
ook goeiemorgen

Muriel was er gelukkig niet

van wie?

Ropalux
geeft de brief

dat meen je niet

die order heeft ze
verdomme via mij binnengehaald
die hele bestelling
heeft ze aan mij te danken
en nu lapt ze me dit?

leest in brief

‘facturen niet voldaan’
nee
daar gingen we mee wachten

ja

maar niet gereageerd op de aanmaningen?

ik heb geen aanmaningen gezien

dat kan niet Vincent

dat zijn aangetekende brieven

ik heb geen aangetekende brieven –

wie heeft dan voor ontvangst getekend?

Muriel?

...

Vincent?

ik heb ze niet geopend

wat bedoel je?

ik heb die brieven niet geopend

als ik ze niet open
kan ik ze niet lezen
als ik ze niet kan lezen
weet ik niet
wat erin staat

komaan vriend
waar ben je mee bezig

...

ik zat verdomme daarstraks bij de bank
om een extra lening te bedelen
en jij doet zelfs geen aangetekende brieven open?

ik maak me daar gewoon belachelijk

wat zei ze?

wat ze zei?
de bank wil geen extra risico

ik had moeten meegaan
ik had bij ons eerste gesprek

al een slecht gevoel bij dat kind

ze blijft terugkomen
op de lopende lening

toen Gilbert hier nog zijn filiaal had
liep ik daar binnen
en die regelde dat gewoon

nu moet ik een afspraak maken
met één of andere dossierbehandelaar-trut
die niks kan toezeggen
zonder goedkeuring van Brussel

geen extra risico?
ik los die lening verdomme al vijftien jaar af
zonder probleem
heb je dat tegen haar gezegd?

ja
maar je hangt er ook nog vijftien jaar aan vast

...

jij hebt toen te veel betaald, Vincent

Muriel wilde

dat de winkel in de familie bleef

haar vader

ging veel te snel achteruit

en haar broer

zat te wachten om alles direct te verkopen

als je familie moet uitkopen

betaal je altijd te veel

dat is nu een strop rond je nek

die winkel was een goudmijn

Philippe heeft altijd gezegd dat –

dat was het eerste wat je had moeten doen

die vent buitengooien

dat kon Muriel niet –

Philippe was de boekhouder van haar vader

net daarom

die Philippe was alleen maar bezig

met bonnen en facturen

uitrekenen hoeveel belasting –

en of je dan nog snel een dikke auto moest kopen – op de

zaak

de zaken liepen goed

die keek alleen maar

in de achteruitkijkspiegel, Vincent

nooit vooruit

jullie hebben jaren blind gereden

vroeg of laat vlieg je dan uit de bocht

dat gaat niet gebeuren, Andy

dat gaat hier verdomme niet gebeuren

niet zolang ik hier rondloop

ik ga niet diegene zijn

die Sedes overkop laat gaan

mijn schoonmoeder wrijft mij nog elke kerst onder de
neus

dat het niet meer hetzelfde is
sinds haar Louis er niet meer is

ik kan dit, Andy

ik kan dit

ik ga hier niet de lul zijn

die de zaak van zijn schoonouders op de fles laat gaan

volgens hen was ik niet goed genoeg voor Sedes

maar wie werd 'Regio ondernemer van het jaar'?

ik heb alle problemen altijd opgelost, Andy

dat gaat me nu ook lukken

we moeten gewoon een tandje bijsteken

Vincent, het licht staat op oranje

dan moet je remmen

niet extra gas geven

we moeten meer omzet draaien

het gaat niet over meer omzet

het gaat over meer winst

dat weet ik, Andy
maar ik heb die cash nu nodig

misschien moet je dan 'ns beginnen
met te luisteren naar wat ik zeg
je hebt géén geld
maar betaalt mij
om dan toch je eigen zin te doen

jij ging zorgen dat die klootzakken van Bottini zouden betalen
dat ging jij doen
we hebben hun hele luxe villa ingericht
die moeten mij nog honderdduizend euro

ik weet het, Vincent
maar die Bottini's zitten terug in Italië
en ze hebben alles mee

ik heb er een incassobureau opgezet
maar ze vertikken om te betalen

dat kan goed zijn, Andy
maar daardoor zit ik wel dik in de shit

er is wel meer aan de hand, Vincent
dat weet jij ook

...

wat zegt Muriel?

...

Vincent, dat meen je niet
heb je haar nu nog niet –
Sedes is verdomme haar –
Muriel heeft zich nooit beziggehouden
met de papieren
dan hoeft dat nu ook niet

Vincent

wat?

over brief

wat ga je hiermee doen?

dat weet ik niet, Andy

ik weet het niet

in mijn hoofd is het alleen maar

wie moet ik nog betalen?

wie ga ik nu betalen?

wie kan ik niet betalen?

ik kan niet eens

de factuur van die fucking cava betalen

nu stond die deurwaarder hier met

volgende keer staat die hier met

een brief

een camion

dan zal ik nog 'ns wachten met de btw

no way, Vincent

dat is al een afbetalingsplan

je hebt beloofd om dat –

als je dat geld nu aan Ropalux geeft

en niet aan de fiscus

is het over en uit

...

komt binnen

Vincent

die trien van Ropalux staat hier

en?

jij bent er toch?

je weet dat ik niet goed genoeg ben voor haar

dat mens doet niet eens

haar tanden van elkaar

als ze spreekt

imiteert Patricia

gefeliciteerd

is Vincent er niet?

ik zou hem even willen spreken

laat haar maar komen

naar winkel

Vincent, wacht
wat ga je doen?

help jij Muriel ondertussen met de drank?

zou ik niet beter hier –

ga jij nog maar 'ns showen
hoe je met een volle plateau tussen het volk moet lopen

ik liet hem vroeger in de Carrera tenminste niet vallen

als we zo gaan beginnen –

komaan Vincent
ik denk dat het beter is
dat ik erbij ben

nee
ik wil die eerst alleen spreken

naar winkel

scène 4.

gefeliciteerd

dank je

tenminste iemand blij
met mijn felicitaties

ik zag je dochter nergens?

ze is er niet
te druk met studeren

wat doet ze ondertussen?

Rietveld Academie
Amsterdam
fine arts

kunst
zit daar toekomst in?

daarstraks stond hier een deurwaarder, Patricia
ik was daar niet goed van

jouw vader en mijn schoonvader
gunden elkaar het licht niet in de ogen
maar ik dacht dat wij –

Patricia
wij hebben toch bewezen
dat we goed kunnen samenwerken?

komaan Vincent –

de inrichting van het nieuwe Parkhotel
dat kon ik niet laten schieten

en dat was alleen maar haalbaar
in samenwerking met jou
zonder Ropalux was dat nooit gelukt
net daarom dat ik dacht –

ik wacht al een half jaar
op de betaling van dat project
en ik krijg geen enkele reactie op mijn rappels

dat geld komt

wanneer Vincent?
die factuur staat open

het komt

het kan toch niet de bedoeling zijn
dat ik in de problemen kom
omdat jij in de shit zit?

nee

zeker niet

maar –

Vincent, dit is niet aangenaam
voor niemand van ons

ik geef je nog één week
als het dan niet in orde is
stap ik naar de rechter

ik heb misschien een voorstel

oké

wat dan?

wat als Sedes en Ropalux
in de toekomst verder samenwerken?

en?

maar dan niet eenmalig

hoe bedoel je?

een fusie

waarom zou ik in godsnaam met jou willen fuseren?
jij staat toch op de rand van een faillissement?

komaan

dat is gewoon een tijdelijk cashflow-probleem
een aantal grote betalingen die maar niet doorkomen

we zitten in dezelfde business
dit is niet de makkelijkste periode

maar onze bedrijven vullen elkaar perfect aan
en wij verstaan mekaar ook goed
samen kunnen we onze klanten veel meer bieden

dit is niet het moment om te bluffen, Vincent

oké
er zijn wat problemen
met de winkel
de particuliere verkoop
maar ik –
ik heb de afgelopen weken doorgedacht
verder dan die winkel

meer grootschalige totaalprojecten
van advies tot realisatie
daar ligt de toekomst

daar is geld voor nodig, Vincent

ja
daarom –
ik heb een grote vis, Patricia
die gaat tekenen

deze week
of volgende week

een grote vis?

een grote order

wie?

meer kan ik nog niet zeggen

heb je daar ook gebluft?

ik heb gerammeld aan de boom
de appels zijn gevallen
nu kan ik compote maken
alleen
mijn bokalen zijn te klein

als jij geen financiële problemen hebt
waarom betaal je me dan niet gewoon?

Patricia

gaandeweg kunnen we die schulden wegwerken

dat gaat gewoon niet in één keer

hoe lang gaat dat duren 'gaandeweg'?

ik heb simulaties gemaakt

zoekt papieren in zijn tas

wat we kunnen omzetten

wat er overblijft

cashflow

allemaal heel transparant

wat zegt de bank?

ze zijn ervan overtuigd

dat we erdoor komen

maar ze wachten af

banken durven niets meer tegenwoordig

wat is je timing?

zo snel mogelijk, hè Patricia

ik zit hier met een heel ongeduldige schuldeiser

ik zal het bekijken

ja?

echt?

doen

geniet nog van je feestje

Patti

zeg dat niet

merci

vertrekt

scène 5.

Muriel valt binnen

dat is nu toch niet te geloven

dat jij dat lef hebt

wat?

nu is het echt genoeg geweest, Vincent

genoeg

ik heb lang genoeg gedaan alsof ik –

waar heb je het over?

doe niet alsof je –

man

ik haat het als je zo –

wat is er –?

Vincent

denk je dat ik achterlijk ben?

ik weet het

wat weet je?

ik zie dat toch aan je
hoe jij je gedraagt
al weken
dat heimelijk gedoe
ik ben niet blind
Vincent

wat?

jij en Patricia

wat?

doe niet schijnheilig vent

Muriel

doe niet belachelijk
de winkel staat vol
dit is niet het moment om –

daar had jij maar moeten aan denken
voor je hier op ons feest –

klopt en komt binnen

stoort ik?

nee

zeg het maar Guy

we hebben alles nog kunnen leveren

prima

ehm –

er is één probleem

die tafel van Moermans

barst in het blad

oei

hoe kan dat nu?

ik snap het niet

we hadden ze nochtans goed vastgezet in de camion

noppenfolie rond –

karton

dat is een tafel van meer dan vijfduizend euro

Vincent, die kwaliteit is ook niet meer –
dat voel je al als je ze vastpakt
de laatste jaren –
al die nieuwe merken
dat wordt allemaal gemaakt in –

Guy, als wij willen dat Sedes blijft bestaan
moeten we opboksen tegen de prijzen van de concurrentie
dus bespaar me alsjeblieft jouw verhalen
over vroeger dit en vroeger dat –

blijven jullie nog iets drinken
met de mannen?

een glaasje fruitsap

knipoogt

komt Lea ook?

nee
dat kan ze niet
maar ik moest jullie wel

proficiat wensen

merci

je hebt die tafel toch terug mee?

ja

ze konden er niet mee lachen

hij ging nog bellen

ik kijk er al naar uit

de camion staat in het magazijn

de sleutels liggen erin

vertrekt

oh ja

misschien de tankkaart 'ns checken

Bernard wilde voltanken

maar die kaart was geblokkeerd

hier

geeft bon van het tanken

hij heeft het zelf moeten betalen

ik kijk het straks na

geeft Guy een fles cava

merci

gaat weg

wat zaten jij en Patricia hier nu te fezelen?

zaken

het Park Hotel

en Andy mag daar niet bij zijn?

als het dan toch over zaken gaat

ik ben blij dat papa

dit niet meer moet meemaken

als hij zou weten dat jij –

kun je me nu verdomme

vertellen wat er aan de hand is?

sinds dat kloteproject van Park Hotel

is het Patricia dit
en Patricia dat
ik moet nog overleggen met Patricia
sorry het was laat – Park Hotel

zijn het mooie kamers?
de bedden 'ns goed getest?
godverdomme allemaal meubels
die ik heb uitgekozen

je bent gek

neukt ze goed?
je gaat echt –

wil ze iets wat ik niet wil, Vincent?

anaal of zo
is het dat?

stop met die vulgaire praat

jij doet het
maar ik mag er niks over zeggen?

ik weet niet
wat jij je allemaal inbeeldt
er is helemaal niks gebeurd

nee?
waarom vrijen wij dan al maanden niet meer?

jesus
de klanten –

de klanten kunnen de pot op
Vincent

vertrekt

hier blijven
ik praat tegen jou

we slapen al maanden niet meer samen
Muriel

en hoe komt dat?

dat vraag jij aan mij?

we hebben één keer een ruzie gehad

Vincent

één keer

jij wilde me niet meer in ons bed

dus het is waar

wat is waar?

Patricia

doe niet onnozel Muriel

wij slapen niet meer samen

sinds die ruzie

omdat –

het is allemaal –

je weet dat ik –

het is pokkedruk –

de zaak –

mijn hart –

ja
je hart
hoe is het daarmee?
ik zie je nooit
je spreekt al weken niet meer tegen mij
Freya is al maanden het huis uit
ik zit hier
helemaal alleen
elke avond
elke dag
in die klotewinkel
alleen

en jij zit bij Patricia

hou daarover op
je weet dat het niet waar is

nee?
waarom staat ze hier dan?
op ons feest?

wij bestaan zeventig jaar
en zij en haar pa

hebben ons al die jaren
het leven zuur gemaakt

Ropalux heeft –
we hebben samen –
ze hebben ons geholpen met het Park Hotel
Muriel

dat heeft hen ook een dikke factuur
Vincent

opgeleverd

ja
maar door dat project
werden wij wel 'Regio ondernemer van het jaar'

ze moet hier wegblijven

we gaan haar nog nodig hebben

nee

dit is ons feest
onze zaak
onze klanten

zij moet hier wegblijven
de smerige del

hij grijpt haar arm vast

jij gaat hier nu mee stoppen
hoor je me
je gaat je gedragen
het is genoeg geweest
genoeg

laat me los

dit hele fucking feest
was jouw idee
jij gaat hier niet
de boel verzieken
met je leugens

straks gaan de mensen nog denken
dat jij en ik

schrikt van zichzelf – laat haar arm los
dat ik –

dag 2

scène 6.

bijna twee weken later – zondag

telefoongesprek met Freya

een weekend
en ik moet dat nu beslissen?

Freya, natuurlijk wil ik je expositie zien
maar de winkel –

we kunnen toch ook gewoon één dag –

jesus
voor twee nachten met ontbijt?

ja, ik weet dat het Amsterdam is
maar –

komt binnen met papieren

zeg tegen mama
dat ik het zal bekijken
oké?
ik moet nu ophangen

wat?

dat kan niet
ik heb die betaald
daar ben ik honderd procent –

dan moet er iets fout zijn gelopen met die overschrijving
ik zal het morgen checken bij de bank

zeg tegen die huisbaas
dat hij mij dan belt
in plaats van jou lastig te vallen

Freytje, ik sta hier met mijn loopschoenen aan
klaar om te vertrekken –

ja

ik heb zo'n fluo hesje

doe ik –

jullie ook kussie

legt af

ik zeg niks

dat lijkt me verstandig

alles is geprint

top

Vincent, ik weet echt niet

of dat kan lukken

ik geloof daarin

ik denk dat je de zaken nog altijd

te positief inschat

ondernemen is risico's nemen, Andy

durven springen

het is tijd om te stoppen met springen
als jij niet oplet
ben je alles kwijt

komaan
aan zo'n financieel adviseur heb ik niks
Sedes is zo groot kunnen worden omdat ik risico's heb genomen

winkelbel

en nu gaan wij zaken doen

Vincent gaat Patricia halen

terwijl ze binnenkomen

bedankt dat jullie op zondag tijd wilden vrijmaken

de champagne steekt al in de diepvries
zover zijn we nog niet

onze jurist heeft net
de definitieve versie van het contract gemaild
al je opmerkingen zijn meegenomen

we willen allemaal
dat het vooruitgaat

dat wil ik ook Vincent
maar ik zit toch nog met een probleempje –

probleempjes zijn er om op te lossen

ik zit nog met die btw en met die rsz

wat is daarmee?

als we fuseren
dan wil ik daar vanaf

dat zijn achterstallige bijdragen
daar kunnen we niet vanaf
die moeten we betalen

ik was nogal verrast door het bedrag

en dan liggen er heel wat
schulden aan leveranciers

en dan zwijg ik nog
over openstaande energiefacturen

we worden toch gewoon één onder- neming
als we fuseren

jullie begrijpen het niet goed
hoe raken we die achterstallige btw en rsz
en al die andere schulden kwijt?

dit heb we toch besproken?
als we fuseren
zijn wij die binnen het jaar kwijt

ja
dan ben jij je schulden kwijt
dat is het juist
het zijn niet mijn schulden
snap je?

Patricia
waar wil je naartoe?

ik ga eerlijk met je zijn

ik ga die niet betalen

dat kan niet

en toch gaan we dat niet doen

...

dit was niet de afspraak

het was ook niet de afspraak

dat mijn factuur voor het Park Hotel niet betaald zou worden

komaan Patricia

we hebben hier verdomme hard aan gewerkt

alles op tafel gelegd

jij hebt zelfs gezegd

dat dit een opportuniteit was

dat is het nog steeds

onze gesprekken hebben

mij een heel duidelijk beeld gegeven

van de toestand van Sedes
– met dank voor jullie transparantie
maar die toestand is kritiek

wij hebben open kaart gespeeld
omdat we je vertrouwden

dit is achterbaks

jullie hadden gehoopt
dat wij Sedes zouden reanimeren
dat is ook niet fair, hè Andy

dat was de deal

ik ben nog altijd geïnteresseerd in Sedes
en ik ben bereid
al je personeel mee over te nemen
maar niet de schulden

goed
we willen allemaal
dat het vooruitgaat

volgens mij
is het tijd dat Sedes
de boeken neerlegt

dat zullen we zelf wel bepalen

Vincent
ik stel voor
dat je het niet onnodig rekt

dat zou niet goed zijn
niet voor Sedes
niet voor jou
en niet voor Muriel

dus:

ofwel
hou je de eer aan jezelf
en vraag jij het faillissement aan

ofwel
laat ik Sedes gedwongen in faling gaan
ik heb hier een aangetekend schrijven

geeft brief aan Vincent

neemt die niet aan

het komt morgen ook met de post

dit kan je niet –

geeft hem aan Andy

leest

als schuldeiser heeft Ropalux helaas
vaststellen

moeten

dat de openstaande facturen aan Sedes
voldaan

niet worden

om een verdere opstapeling van
zien wij ons genoodzaakt

schulden te voorkomen

Sedes te dagvaarden in faillissement

de deadline is morgen

om zeventien uur

dat geeft jou vierentwintig uur de tijd

ik –

ik voel me niet goed

Andy –

een glas water?

nee

nee

met die cijfers kan je geen kant op, Vincent

ik bied je een uitweg

en al jouw mensen blijven aan de slag

geeft kaartje

mijn naamkaartje

voor je curator

ik hoor het wel

gaat buiten

winkelbel

...

waar is Muriel?

in Amsterdam

bij Freya

wanneer komt ze thuis?

...

ik zal hier blijven tot –

haalt de champagnefles uit het diepvriesvak en zet ze op het aanrecht

...

je hoeft jezelf niks te verwijten

je hebt alles gedaan wat –

Andy

ik wil alleen zijn

als dit allemaal voorbij is

ga je opgelucht zijn

echt –

...

gaat buiten

winkelbel

blijft heel lang zitten

dag 3

scène 7.

's avonds

Vincent is bezig met documenten en een laptop

komt binnen

ga je ook slapen?

...

Vincent?

ik heb het gehoord

...

ik heb die b&b in Amsterdam
toch maar geboekt
een weekendje weg
dat zal ons deugd doen

...

ik mis je Vincent

...

ga slapen

wat is dat met ons?

niet nu

wanneer wel?

ik moet dit nu –

ga slapen

...

ik zie je graag

ja

laat jij de mannen morgenvroeg binnen?
die vertrekken om zeven uur

slaapwel

...

gaat slapen

legt alles klaar voor de curator

scène 8.

een soort koortsdroom

ik geef me over

vlucht

onder de douche

het hete water

op mijn rug

mijn hoofd

uit de stralen

voorovergebogen

blik

naar beneden

ik wil opkijken

maar

het lukt niet

alles

zit vast
verkramp
mijn nek
mijn schouders

ik voel
hoe warm water
over mijn wang sijpelt

er moet iets kapot

het maakt niet uit wat
glaswand
douchekop
deur
iets moet kapot

maar
ik doe niks
helemaal niks
blijf staan

merk de druk
op mijn borst

laat het water lopen
de meter tikt
– nog een rekening
die ik niet kan betalen

ik adem in
en
in één snok
ga ik kopje-onder

de warme stroom
over mijn hoofd
mijn neus
mijn mond
ik kan er niet meer onderuit
ik kan hier niet meer onderuit
ik kan niet meer
ik kan dit niet meer
dit niet meer

ik draai de kraan dicht

de kamer

vol waterdamp

mijn kleren

kletsnat

de spiegel

beslagen

er moet iets

kapot

dag 4

scène 9.

's anderendaags

ochtend

ze heeft gewoon pech

nee

volgens de oncoloog

haalt ze het einde van het jaar niet

maar Guy

winkelbel

Lea en ik proberen er het beste van te maken
maar het is niet –

daarom wilde ik met Vincent bespreken
of ik in de komende weken

toch wat verlofdagen –

dat zal wel lukken

neem nog een koffie

ik kom zo

ik moet even naar –

is niet in de winkel blijven wachten

staat plots in de achterruimte

goeiemorgen

goeiemorgen?

meneer Vervoort?

ik?

nee nee nee

ik ben Guy

Guy Hellinx

ik ben mevrouw Vervoort

Nathalie Donkers

Muriel Delporte

kan ik uw echtgenoot spreken?

hij is er niet

ik ga Bernard helpen
met die kasten

ja Guy
dat komt zeker in orde

gaat buiten

wij hadden een afspraak
om tien uur

en u bent?

Nathalie Donkers
curatrice

is uw echtgenoot onderweg naar hier?

geen idee

kan u hem laten weten
dat ik er ben?

curatrice?

ja
of curator

...

u bent niet op de hoogte

eh
niet dat ik weet

mevrouw
de rechtbank heeft gisteren
Sedes failliet verklaard

nee

nee nee
dat kan niet

ik heb mijnheer Vervoort gisterennamiddag aan de lijn gehad
en we hebben afgesproken
hier
om tien uur

maar hij is er niet
dus uw verhaal klopt niet
anders zou hij –

het spijt me
dat u het op deze manier
moet horen
maar –

u kan hier niet
zomaar komen binnenvallen
met uw leugens

Sedes failliet?
dat kan niet
deze zaak zit al zeventig jaar

in de familie

wie denkt u

dat u bent?

ik ben door de rechtbank aangesteld
om het faillissement –

kom

kom

kom neem alles maar mee

dan wijs ik u de weg

excuseer?

naar buiten

mevrouw Vervoort

u doet er goed aan om –

buiten

het lijkt me verstandiger

als u meewerkt

dat wandelt hier zomaar binnen
zonder mijn toestemming
huisvredebreuk
ooit van gehoord?
ik klaag u aan

meneer Vervoort heeft zelf het faillissement aangevraagd
ze toont het vonnis

de klanten –
generaties klanten
hebben hier meubels gekocht
duizenden mensen
hebben we gelukkig gemaakt

dit is –
Sedes is
het levenswerk van mijn vader
en van zijn vader –
mijn grootvader
is hier ooit gestart
met niks
nul

en nu komt u
zomaar ineens
zeggen dat we failliet zijn?

u bent niet 'zomaar ineens' failliet
heeft u enig idee waar uw echtgenoot nu is?

ik wil dat u nu weggaat

drukt telefoonnummer

belt

antwoordapparaat

spreekt bericht in

meneer Vervoort

wij hadden om tien uur afgesproken

en u bent er niet

kan u mij zo snel mogelijk terugbellen?

dank u

drukt af

goed

aangezien uw echtgenoot afwezig is

zal ik u een aantal vragen moeten stellen

bol het af!

dat zal niet gaan
door het faillissement
verliezen jullie het beheer over Sedes
ik ben vanaf nu verantwoordelijk

heeft u toegang tot de online banking van Sedes?

nee

de bank blokkeert straks al uw rekeningen
ik heb nog de uittreksels van uw laatste verrichtingen nodig

ik doe de winkel
de collectie
de klanten

Vincent –
hij doet de papieren
Vincent is –
enfin het is mijn zaak
maar Vincent is –

huren jullie dit pand?
of is het jullie eigendom?

dat is van ons

oké
is de brandverzekering in orde?

u gaat de winkel toch niet –

het maakt deel uit van de activa

u gaat de winkel niet afpakken

dat kan niet

wij wonen hier

die winkel

die –

ik ben hier geboren

ik bèn die winkel

ik adem die winkel

ik ben Muriel van Sedes

dat ben ik altijd geweest

Muriel van Sedes

dat ben ik

dat is mijn naam
Muriel van Sedes

komt binnen

is alles oké?

en u gaat mij dat niet afpakken

er is iemand foto's aan het nemen in de winkel

dat klopt
die hoort bij mij

Muriel?

weet u toevallig
waar meneer Vervoort zou kunnen zijn?

geen idee
misschien bij klanten?
ik heb hem vandaag nog niet gezien

probeert nog 'ns naar Vincent te bellen

ondertussen tegen Guy

hij is gaan lopen met een ander, Guy

Vincent?

hij laat mij stikken

ik ben alles kwijt

alles

zijn telefoon staat uit

heeft iemand een idee

hoe we hem kunnen bereiken?

nee

u bent hier werknemer?

al bijna dertig jaar

zijn er nog collega's?

ja

ze zijn leveren

tegen Muriel

iedereen moet onmiddellijk terug binnenkomen
verwittigt u hen?

is er iets met Vincent?

Sedes is failliet

hoe?

dat kan niet

dat betekent ook

dat ik uw arbeidsovereenkomst moet beëindigen

wanneer?

met onmiddellijke ingang

Muriel?

u mag meteen stoppen met werken

als u mij uw rijksregisternummer geeft –

dit kan u niet maken

mevrouw

ik ben aangesteld door de rechtbank

om alle activa van Sedes

te gelde te maken

om uw schuldeisers te betalen

zijn vrouw is ziek

ze gaat dood

ik zal jullie rechten respecteren

als u mij mijn job laat doen

uw job?

het leven van andere mensen

kapotmaken

het feit dat meneer Vervoort niet opdaagt

zou erop kunnen wijzen

dat hij niet te goeder trouw heeft gehandeld

niet te goeder trouw?

we zien vaak genoeg frauduleuze faillissementen

u kent Vincent niet

tegen Guy

toont u mij waar de meters staan?

ik moet de standen noteren

elektriciteit

water

gas

wij hebben geen gas!

en nu is het goed geweest

eruit!

buiten!

duwt haar buiten

op deze manier

gaat u uw kwijtschelding verliezen

mijn huis uit!

nu!

winkelbel

scène 10.

mailbox Vincent

bericht 1

waarom neem jij niet op?
ik weet niet
of jij nu een afspraak hebt
maar je hebt je portefeuille hier laten liggen

en Guy staat hier
die wilde iets met je bespreken
bel je terug?

bericht 2

meneer Vervoort
wij hadden om 10u afgesproken
en u bent er niet
kan u mij zo snel mogelijk terugbellen?
dank u

bericht 3

...

er wordt afgedrukt

bericht 4

kan je mij onmiddellijk terugbellen?

bericht 5

dag Vincent

Patti hier

ik hoorde van Andy

dat je mijn raad hebt gevolgd

dat is een goede beslissing

zeg Vincent

het is niet persoonlijk bedoeld, hè

dat begrijp je wel

no hard feelings

maar ik moet nu eenmaal –

oei, ik heb een tweede lijn
laat weten als ik iets voor je kan doen
dada

bericht 6

Vincent
nog 'ns met mij
laat je iets weten?

bericht 7

Vincent
Andy hier
kan je alsjeblieft
zo snel mogelijk iets laten weten?

bericht 8

schat

bel me even terug?

ik ben echt ongerust

oké?

tot straks

bericht 9

ah

hey papa

je telefoon staat uit

of je bent de hele tijd aan het bellen

euhm

ja, ik had mama aan de lijn

ze kan je niet bereiken

en ze is een beetje aan het flippen

laat je even iets weten?

ja?

of stuur een berichtje?

oké?

kussie

bericht 10

automatisch gegenereerd

bericht

– *computerstem*

dit is een bericht van ING

voor

Vincent Vervoort

we willen u op de hoogte

brenge

van het feit dat uw

zichrekening

in onze boeken

een betalingsachterstand

vertoont

van driehonderd en drie euro

en

dertien cent

we hadden u graag geholpen

om dit probleem op een

eenvoudige

manier

op te lossen

gelieve ons te contacteren

bericht 11

ja

goeiedag meneer

Vervoort

dit is Luc Moermans

wij hebben bij u een

tafel

gekocht

maar die had bij

levering een

barst

u ging mij hierover

vorige

week al

terugbellen

maar ik heb nog altijd

niks

gehoord

ik reken erop dat u

mij

terugbelt

bericht 12

mijnheer Vervoort
Nathalie Donkers

ik kom morgen opnieuw langs
om veertien uur
ik verwacht u op deze afspraak
graag een bevestiging

dank u wel

bericht 13

schat alsjeblief
waarom bel je niet terug?
...

de curator is hier geweest, Vincent
ik heb met Andy gesproken
ik weet het

...
doe nu geen stomiteiten, Vincent

ik hou van je

scène 11.

namiddag

we hebben zijn gsm laten uitpeilen
die werd vannacht om 1u26 manueel uitgezet

nee
dat kan niet

het laatste signaal dat hij ontving
is van de dichtstbijzijnde mast
zijn telefoon is dus hier in de buurt uitgeschakeld
mogelijk heeft Vincent hem niet eens mee
ligt hij hier ergens

ik heb hem niet gezien
ik wist niet dat –
moet ik –

Vincent staat ondertussen geseind
we hebben ook alle ziekenhuizen in de buurt gecheckt
daar is hij alvast niet

ons team heeft ook de anpr camera's bekeken
in de hoop dat we zo zijn wagen konden traceren
maar met dit weer is de zichtbaarheid praktisch nihil

mevrouw Vervoort
dit is voor ons een onrustwekkende verdwijning

het faillissement
en de aanhoudende mist
zijn extra factoren om deze zaak ernstig te nemen

wilt u koffie?

dank u

melk?

zwart

u bent de laatste persoon
die Vincent heeft gezien?

ja

hij zat daar

wanneer was dat?

hij zat daar gisterenavond
rond elf uur
zoals altijd
bezig met zijn papieren
ik kwam een kop thee halen

terwijl hij de plek bekijkt
foto's neemt
een prullenmand doorzoekt

wat voor papieren?

bestellingen
de boekhouding

waarschijnlijk iets van dat faillissement

heeft hij iets gezegd?

niet echt
'ga slapen'

dat was alles

ik –

Vincent werkt dag en nacht

dat is niet –

we hebben hem een half jaar geleden

binnengebracht op spoed

een klein hartinfarct

neemt hij medicatie?

ja

die doosjes staan nog allemaal op de kast

misschien zit er nog een strip pillen

los in zijn zakken

nog iets dat hij gezegd heeft?

niet dat ik mij herinner

ik ben naar boven gegaan

weet u wanneer hij is komen slapen?

nee

was zijn kant van het bed vanmorgen beslapen?

dat weet ik niet

ik woel nogal als ik –

wat heeft Vincent gisteren allemaal gedaan?

ik heb hem amper gezien

toen hij 's morgens vertrok

zei hij

dat hij veel afspraken had

dat ik niet moest –

met wie?

dat zegt hij nooit

heeft hij een agenda?

ja

die zit in zijn –
kijkt

zijn tas is weg

bent u daar zeker van?

ja
die stond daar
maar ik weet niet –

kunt u die tas beschrijven?

een rugzak
zwart
hoe heet dat merk –?

gedroeg Vincent zich de laatste tijd anders?

het is geen prater

dat is nu wel duidelijk

over de financiële moeilijkheden

de schulden
heeft hij niks gelost
helemaal niks
hij heeft mij niks verteld
terwijl –

en
ik –
ik heb ook niets gezien
niks aan hem gemerkt

was hij soms depressief?

nee
Vincent gaat er altijd voor
dat is zo straf aan hem
niet opgeven
blijven gaan
vorig jaar werden we nog
'Regio ondernemer van het jaar'

maar nu
ik weet het niet
ik weet het niet of –

wat weet u niet?

of –

eerst dat faillissement

nu die verdwijning

ik weet niet

of ik Vincent wel ken?

misschien

leidt hij een verborgen leven?

of is hij er vandoor met mijn geld

is dit opgezet spel

is het mogelijk

dat hij een andere relatie heeft?

nee

dat denk ik niet

zijn er spanningen in jullie relatie?

als je als koppel –

dag en nacht samenwerken

dat is niet evident

en dan de winkel –
dit is niet de makkelijkste periode
klanten die alsmaar meer verlangen
altijd dat gezaag
ze komen bij ons om uitleg vragen
en kopen het dan toch online
en dan die nieuwe Ikea –
continu die druk
dat –

dat
maar anders niet

waar is hij?
heeft u een idee waar Vincent kan zijn
of wat er gebeurd is?
ik –

misschien is het allemaal een vergissing
of een onnozel misverstand
zit hij gewoon bij een vriend

maar ik ga ook eerlijk zijn

soms is het een antwoord
dat u liever niet wil horen

wat dan?

wat wil ik niet horen?

heeft hij zich van kant gemaakt?

zelfdoding is een mogelijke hypothese

maar het kan ook een dom ongeval zijn
of een plots overlijden
heel uitzonderlijk een crimineel feit

en soms vertrekt iemand
om ergens anders
een nieuw leven te beginnen

we kunnen momenteel nog geen enkele piste uitsluiten

mijn collega's van de lokale noteerden
dat Vincent zijn portefeuille
heeft laten liggen
met daarin zijn bankkaarten en zijn identiteitskaart?

ja

hier

heeft hij nog een bericht achtergelaten?

een brief?

mail?

sms?

nee

als ik zijn laptop mag meenemen

dan kunnen onze technische jongens –

ja

zit er een paswoord op?

ja

Sedes

maar dan twee keer een dollarteken als s

haar gsm rinkelt

dat is mijn dochter

neemt op

hallo

nee

nog geen nieuws

sweetie, ik kan nu niet lang bellen
er is iemand van de cel verdwijningen

ja

laat maar weten hoe laat je aankomt
dan pik ik je op aan het station

oké

tot zo

neemt laptop mee

dit is allemaal –
dit is allemaal zo –
alsof het niet echt is

Muriel, we doen al het mogelijke om Vincent te vinden
ik hou je op de hoogte
geeft naamkaartje
bel me gerust

en als je ook maar iets van hem hoort
contacteer je mij onmiddellijk
oké?

ik wil graag –
kan ik –
mee zoeken?

ons team analyseert nu
zijn telefoonverkeer
zijn betalingsverkeer

straks verspreiden we ook het opsporingsbericht

jij blijft best hier
voor het geval Vincent zou thuiskomen
vertrekt

wij slapen niet meer samen

wat –

wat zeg je?

wij slapen niet meer samen

sinds een paar weken

en waar slaapt hij dan?

in het bed van Freya

of hier beneden

hoezo slapen jullie apart?

het is gewoon gebeurd

na de zoveelste discussie

ik wilde niet –

Muriel, we zoeken hem

dag 3 – 4

scène 12.

een soort koortsdroom

vol op de gas

scheur ik van de parking

mijn turbo fuel stratified injection blaast

de koplampen kaatsen

achter mij: de neon van Sedes

voor mij: een muur van mist

ik veeg haar tegen de grond

de fucking bitch

ram dat contract

door haar strot

mijn vuist

vol op haar gezicht

knie in haar kut

ik maak haar kapot

je had gelijk, pa
je had gelijk
die zoon van jou
nergens goed voor
alleen om op te kloppen

op voetbal
niet verder dan de bank

op school
niet eens zijn middelbaar

thuis
de pan soep tegen de muur
flikken aan de deur
en dan
moeten toekijken
hoe jij ons ma
aan haar haren
over de keukenvloer sleurt

tot die ene keer, pa
dat ik wél mijn verantwoordelijkheid nam

je ging total loss
op onze Yves
dat kind was ocharm zes
ik vloog over de tafel
ik ging jou echt –
met drie man
moesten ze me tegenhouden
ik ging jou echt kapotslaan

onze Yves geplaatst
en ik –
ik mocht thuis niet meer binnen
ons ma koos voor jou

ik mocht mijn plan trekken

nachtwerk in de discotheek
als garçon tussen de chichi
gasten met hun Pepe jeans
meisjes met een sacoché van Chanel
en Moschino ceinture

‘wie lapt hem pootje?’

de hilariteit
als mijn volle plateau
tegen de grond
en ik
de scherven raap

knop om
en door

als vertegenwoordiger op de baan
auto's verpatst – occasie en nieuw
alleen maar kutjobs voor mij
maar altijd
blijven gaan
blijven gaan
blijven gaan

ik heb niemand nodig

behalve Muriel
godverdomme Muriel
Muriel van Sedes
Muriel ma belle

meisje hors catégorie
girl out of my league
maar zot van mij
en ik van jou

jouw vader zei
dat ik uitschot was
jouw moeder vond me
te lomp
te onbeschoft
maar jij
jij koos voor mij
Muriel rebelle

straks krijgen je ouders nog gelijk
heeft die schoonzoon van hen –
heb ik –

ik moet hier weg
mes in mijn rug
etiket op mijn kop
moet ik hier weg
uit deze stinkende poel
dit zuigend moeras

de zwaarte die trekt
de bodem die lonkt

ik moet hier weg

voet op de gas
knal ik
over het lege asfalt
kilometer
na kilometer
uur
na uur
baan ik mij
een weg
door de nacht
door die mist

geen klote zicht
de borden onleesbaar
klamp ik mij vast
aan de lijnen links
de vangrail rechts

met mijn laatste cash

koop ik
een fles Glenfiddich
de whisky
brandt in mijn strot
één hand op het stuur
in de ander de fles
race ik voort

ver voor mij uit
vaag in het vizier
rode vlekken
mistlichten

de radio beukt
'see you at the bitter end'
verlichtingspalen
en pijlers van bruggen
à volonté
maar niet het lef

lampje knippert op mijn dashboard
tank bijna leeg
een grootlicht tegen
idiot!

claxonneer

vol op de rem

pechstrook

de Glenfiddich eruit

alles eruit

kotsend én schreeuwend

spuw ik gal

fuck you all!

krimp in elkaar

kokhals

span elke spier

tot ik scheur

mijn masker barst en breekt

ik laat mijn auto achter

kruip over de vangrail

word opgezogen

door de mist

dag 4

scène 13.

in het begin van de scène lopen twee realiteiten parallel

Jens en Muriel in de achterraimte van de winkel

Sol en Vincent in de vroege ochtend – in de mist

we hebben zijn auto gevonden

via de gps-tracker

waar?

vlak over de grens

hey

ziet haar niet meteen

en Vincent?

nog niet

hier

waar –?

ik kan je niet –

wat doe je hier?

zijn je zaken niet

dat beslis ik zelf wel

laat me met rust

zijn rugzak lag wat verder
op het jaagpad langs het kanaal

nee

dat kan wijzen op een wanhoopsdaad
maar we weten het niet zeker

alles oké?

ga weg

wat gaan jullie nu doen?

heb je iets nodig?

nee

we kammen het kanaal uit
met een sonarboot en duikers

op dit uur kom je hier
niet om te vissen
of de hond uit te laten

ik hoop
dat hij niet in het water ligt
ik kon niet slapen

een thermische shock
de stroming
een scheepsschroef
water is –

wil je wat kopen?

bol het af

bollen?

wat?

pep?

coke?

meth?

we coördineren een zoekactie
rond de last known position

ik wil niks

met dit weer kan onze heli niet de
maar er zijn twee hondenteams

lucht in
onderweg

kom op

wat wordt het?

kopen of niet kopen

fuck off

...

...

kan je me dan wat cash lenen?

ik heb geen geld

zo zie je er niet uit

vijftig euro is oké

dat kan je wel missen

...

twintig euro dan?

ik geef het je later terug

ik kan je niet helpen, oké?

kom op

door die klote mist heb ik al dagen niks verkocht

ik moet wat schulden afbetalen

en ik heb beloofd dat ik dat vandaag zou doen

ik kan je niks geven

yeah right

ik ben failliet

lacht

die kende ik nog niet

meestal zeggen ze van

geen cash

of portefeuille kwijt

maar failliet –

wat?

lacht

die moet ik onthouden

'sorry ik ben failliet'

dat is niet om mee te lachen

dat bepaal ik zelf wel

vind jij dat om te lachen?

ja

dat was een grap

fuck off met je grappen
en ga ergens anders bedelen, bitch

hey, komt goed

het komt helemaal niet goed
kan iedereen verdomme stoppen
met altijd te roepen dat het goed komt
het komt niet goed!
het komt helemaal niet goed!
het is allemaal naar de klote!
alles is naar de klote!

rustig aan

loopt op haar af

jij hebt geen idee
waar je het over hebt
hoor je me
geen fucking idee

jij moet mij niet de les spellen

haalt plots een breekmes boven

back off!

zet het mes op zijn keel

ik waarschuw je

waag het niet –

ik wil geen –

handen thuis

rustig aan

oké

ik heb gewoon gezopen

ik ga niet –

ik heb –

wat?

fuck man

fuck

ik weet niet –

misschien moet ik hier gewoon
in het kanaal springen

hey

doe normaal, man

al die berekeningen
al dat gepuzzel
maanden zoeken naar een uitweg
amper slapen
allemaal voor niks

hoe moet ik
tegen Muriel zeggen
dat de winkel failliet is?
dat we alles kwijt zijn

Freya
mijn dochter
hoe moet ik haar –
ik kan niet eens meer
haar kot betalen

alles is –
alles is kapot
ik heb alles kapotgemaakt

allemaal mijn schuld

iedereen gaat wel 'ns op zijn bek

je hebt geen idee
geen idee

ik zeg niet
dat het geen pijn doet

fuck you
miss bond zonder naam!

...

...

ga naar je vrouw en je dochter

die willen mij niet meer zien

hebben ze dat gezegd?

nee

ze weten nog van niks

gelogen over het faillissement?

ik heb niet gelogen

ik heb het hen niet gezegd

als je niks zegt

dan lieg je niet

ik ben geen leugenaar

dat ben ik niet

waarom heb je niks gezegd?

ik ging dat nog oplossen

dat doe ik altijd

dat zou me nu ook gelukt zijn

ze gaan zo teleurgesteld zijn in mij

dat weet je toch niet

hoe zou jij reageren
als jouw pa komt zeggen –?

mijn papa is dood

wat?

dood

...

een kettingbotsing op de snelweg
een plotse mistbank
en meer dan honderd auto's
op elkaar
het was de hel
complete ravage
anderhalve kilometer ellende

ik herinner me dat nog
hij is op een brandende vrachtwagen ingereden

die beelden –
ik zie die nog voor me

ik zou hem vastpakken

...

mijn papa

ik zou hem vastpakken
en zeggen
dat ik hem graag zie
dat zou ik doen

hoe heet je?

zeg maar Sol

Sol?
van Solange?

lacht

ja
en mijn zus is Beyoncé

zeg maar gewoon Sol

dat doet iedereen hier
wuift de mist weg

je lijkt op mijn dochter, Sol
ook een dealer?

wat doe je?

ik eh – dans

oké

dans je mee?

ik ben niet zo'n danser

kom
niemand ziet je

dit is –

het helpt
kom op

dansen?

ze dansen

zie je wel

het helpt

dansen helpt altijd

vooral tegen mist

die te lang blijft hangen

je zit al veel te lang met die hoge druk

bijna 1050 hectopascal

wat?

volgens mijn barometer

dat hogedrukgebied duwt een koude luchtlag

tegen de aarde

en als die verder afkoelt

ontstaan er miljoenen minuscule druppeltjes

die raken ons nu aan

of zweven om ons heen
als een wolk die niet weg wil

ben jij weervrouw?

nee
maar ik weet alles over mist

ik wilde weten waarom papa
die brandende vrachtwagen niet had gezien

ik startte bij de mist
maar ik kwam uit bij de risico's

de risico's?
van autorijden?

de risico's die we voortdurend nemen
alle risico's die we wegdenken
wegdromen
omdat we niet anders kunnen

omdat we anders niet functioneren

zelfs als onze ervaring
ons angst influistert
moeten we erop vertrouwen
dat het goed komt

zoals je vrouw en kind erop rekenen
dat je straks thuiskomt

zoals we leven
zonder continu te denken aan de dood

want zelfs als je alles wil controleren
en alle risico's op voorhand inschat
kan het nog altijd anders lopen

het blijft
'geluk hebben'?
'toeval'?
noem het zoals je wil

mijn papa reed iedere dag langs die plek
vaak door de mist
alleen die keer –

...

wist je dat de zon nu eigenlijk schijnt?
ze raakt alleen niet door de mist heen
ze is nog niet sterk genoeg
om al die kleine waterdruppeltjes
weg te branden

maar ze is er
ze houdt vol

ga naar huis, Vincent
ze wachten op je
lost op in de mist

hoe –
hoe ken je mijn naam?

...

Sol?

scène 14.

komt binnen

blijft staan

Muriel en Freya kijken naar hem

iedereen zwijgt

...

...

zeg iets

...

papa, je maakt me bang

...

waarom heb je niks gezegd?

...

...

ik weet het niet, Vincent

ik kan niet meer

gaat naar Vincent

papa

neemt hem stevig vast

fluistert iets in zijn oor

donker

nawoord

‘Nooit eerder zo veel faillissementen.’ Het is een krantenkop in De Tijd in de zomer van 2019. In de eerste jaarhelft van dat jaar worden in België 6.218 bedrijven failliet verklaard. Dat triest record trekt me over de streep om een voorstelling over faillissementen te maken. Eerder dat jaar laten drie voorvallen in mijn omgeving me stilstaan bij de impact van zo’n faling: drie verhalen over de mensen achter deze kille cijfers. Een kennis die zijn horecazaak verliest en in de slipstream ook zijn relatie. Een gerenommeerd immobiliën-ondernemer die onder druk van een nakend faillissement zijn auto op de treinsporen parkeert. En dichterbij, een familielid dat radeloos achterblijft nadat zijn bedrijf overkop gaat. Als hij een paar dagen verdwijnt, slaat er paniek toe in de familie: ‘als hij zichzelf maar niets aandoet’. Een faillissement betekent duidelijk niet enkel een materieel verlies, maar ook een emotionele impact. De gedachte van persoonlijke mislukking, een knagend schuldgevoel, frustratie en schaamte laten vaak diepe sporen na.

Gaandeweg groeit het idee van mist. Ook dat start bij een actualiteit. Eind januari 2020 kampen grote delen van België dagenlang met een dikke mistlaag. Dat we op 20 januari de hoogste luchtdruk beleven in vele decennia is daar niet vreemd aan. In een officieel meetpunt wijst de barometer 1.049,7 hPA (hectopascal) aan. “Het vorig record van

1.048 hPa dateert van 27 januari 1932”, meldt de KMI-weerman. Het hogedrukrecord gaat gepaard met ochtendmist. “Volgens de barometer is het nochtans extreem zonnig, maar in de praktijk hangt er een dikke ochtendmist.” Dit weersverschijnsel waarbij we – gebukt onder een grote (lucht)druk – in een mistig landschap belanden, wordt de ideale toestand om dit verhaal te schetsen.

Op het einde van deze toneeltekst verwijs ik naar een kettingbotsing in de mist. Daarvoor baseerde ik me op getuigenissen over de grootste verkeersramp ooit in België. Op dinsdag 27 februari 1996 verschijnt er op de E17 tussen Kortrijk en Gent ter hoogte van Nazareth uit het niks ‘een muur van mist’ die de bestuurders alle zicht ontnemt. Uit reflex trappen velen op hun rem waardoor andere bestuurders de vertraagde voertuigen niet meer kunnen ontwijken. Wat volgt is een ware catastrofe: maar liefst 200 voertuigen raken betrokken bij een kettingbotsing. De impact is enorm en bovendien breekt brand uit. 10 mensen komen om het leven, 56 anderen raken zwaargewond. De mist bemoeilijkt de reddingswerken. Een brandweerman getuigt dat hij de brand voelde, maar niet kon zien.

Er is niet enkel de letterlijke mist. Er is ook het spreekwoordelijke ‘in de mist gaan’. Het fouten maken of mislukken als ondernemer. En ook de mist in je hoofd: het niet meer helder kunnen zien en niet meer weten hoe je/het nu verder moet. Wat me hierbij fascineert is dat sommige

ondernemers effectief vluchten, vaak zonder plan. Mist heeft ook vaak een symbolische betekenis: het maskeert of verbergt een waarheid. In heel wat kunst en literatuur is mist vaak een link met het onbewuste of een droomwereld. Een mooi voorbeeld is een bijzonder boekje dat bijna dezelfde titel draagt als deze theatertekst. *De man in de mist* ontdekte ik tijdens mijn research en behoort tot het mooiste dat de Vlaamse auteur Maurice Gilliams (1900-1982) ooit schreef. Een man, onderweg naar een herstelling in een elektriciteitscentrale, verdwaalt in een spookachtig landschap. Tegelijkertijd ligt zijn moeder op sterven. Het symbolische verhaal speelt zich af in een mistig gebied dat verwijst naar een andere wereld. Dat heeft me geïnspireerd bij het ontwikkelen van het einde van mijn *Man in de mist*.

Hoe is het om in de mist te gaan in een maatschappij waar steeds luider de roep klinkt dat 'falen erbij hoort'? Terwijl een ondernemer in de States niet te vertrouwen is als hij nooit failliet ging, geldt in Vlaanderen vaak nog het tegenovergestelde motto: als je ooit failliet ging, ben je niet te vertrouwen. In een poging het tij te keren, organiseren we 'Fuckup Nights', een hype die overwaaide uit Mexico. Ondernemers delen er bij een hip hapje en drankje korte getuigenissen over hun falen. De weg naar succes start immers bij het leren relativeren van je eigen mislukking. Maar dat blijkt vaak makkelijker gezegd dan gedaan. Hoe identiteit en werk in onze samenleving vervlochten zijn, wordt hier pijnlijk helder: 'als ik mijn onderneming verlies, wie ben ik dan nog?'

In de afgelopen jaren maakte ik 3 voorstellingen over verlies. Zo ontstond gaandeweg een triptiek van verlies. *Vuur* (2015) over de internaatsbrand van Heusden-Zolder waar 23 jongens om het leven kwamen. *Hybris* (2019) over de impact van zogenaamde medische fouten op patiënten en chirurgen. Deze *Man in de mist* (2022) focust niet op het materiële verlies dat bij een faillissement hoort, maar op de emotionele impact van het verlies van een bedrijf.

Wie zijn de mensen achter de faillissementen? Net als bij vorige voorstellingen, vertrok ik opnieuw vanuit research en diepte-interviews. Als zoon van zelfstandige ondernemers, besloot ik te focussen op eerder kleine en middelgrote familiebedrijven waar de onderneming van generatie op generatie doorgroeide. Dit keer ging ik in gesprek met 11 ondernemers, werkgeversorganisaties, belangenverdedigers, curatoren en de Cel Vermiste Personen. Opnieuw bleek de taboe om te spreken over verlies en falen groot. Dat zorgde voor een aantal aangrijpende ontmoetingen. Bijzondere dank aan alle getuigen voor het openhartig delen van hun verhaal!

Op basis daarvan schreef ik, met hulp van dramaturge Els Theunis, een nieuwe theatertekst voor een cast van vier spelers: Jorre Vandebussche, Sara Vertongen en Jonas Van Thielen en Aline Cornelissen. De muziek is van vaste waarden Bert Hornikx (live) en Joris Caluwaerts (opname), net als het geluidsontwerp van Stefan De

Reese. Bart Van Merode en Chris Snik creëren, na hun samenwerking voor *Hybris*, opnieuw toneelbeeld en kostuums. Grote dank om samen dit avontuur aan te gaan!

“Waarom heb je niks gezegd?” Het is een sleutelzin in *Man in de mist*. De ondernemer heeft alle problemen al die tijd voor zichzelf gehouden. Tijdens mijn interviews leerde ik dat ondernemers vaak niet alles aan hun partners vertellen. Ze willen hen slapeloze nachten besparen. Maar als het probleem groter en groter wordt, komt er vaak een punt waarbij het bijna onmogelijk wordt om alsnog een gesprek te starten. Daarom zwijgen ze. In de interviews klinkt dan vaak de zin: “Ik zou het wel oplossen”. Helaas lukt dat niet altijd. Een belangrijke inspiratiebron was *L’emploi du Temps* (2001) van Laurent Cantet, een film die me na aan het hart ligt. Ik leende hier de namen voor de hoofdpersonages: Vincent en Muriel.

‘Nooit eerder zoveel faillissementen.’ Daar in die zomer van 2019 wist niemand welke turbulente tijden er ons enkele maanden later te wachten stonden. Als gevolg van de covid-crisis wordt nu een tsunami aan faillissementen gevreesd. Nu de meeste beschermingsmaatregelen zijn stopgezet, blijft het bang afwachten of heel wat ondernemingen zullen overleven.

Christophe Aussems – januari 2022

Man in de mist ging bij Het nieuwstedelijk in première op 15 januari 2022
in De Nieuwe Zaal in Hasselt

spel Sara Vertongen Jonas Van Thielen Aline Cornelissen
Jorre Vandenbussche

live muziek Bert Hornikx

interviews,

tekst en

regie Christophe Aussems

dramaturgie Els Theunis

muziek Bert Hornikx en Joris Caluwaerts

scenografie Bart Van Merode

kostuum Chris Snik

assistent-kostuum Eli Verkeyn

voorstellingsfoto's Bart Van Merode Boumediene Belbachir

camera interviews Fien Leysen

coproductie van Het nieuwstedelijk en Het Laatste Bedrijf

www.nieuwstedelijk.be

www.hetlaatstebedrijf.be

deze productie komt tot stand met de steun van de Tax Shelter
maatregel van de Belgische federale overheid en Gallop Tax shelter

Christophe Aussems (1975) is theatermaker bij Het nieuwstedelijk (Leuven, Hasselt, Genk). Hij voltooide de Acteursopleiding en de Master Theater van Toneelacademie Maastricht. Aussems is één van de oprichters van theatermakershuis de Queeste, waarvan hij ook jaren artistiek leider was. Daar investeerde hij in het ensceneren van nieuwgeschreven theaterteksten en vertaalde hij verschillende toneelstukken. Zelf schreef hij een reeks theaterteksten, vaak gebaseerd op interviews. Sinds de fusie van de Queeste en Braakland/ZheBilding tot Het nieuwstedelijk is Aussems één van de vaste theatermakers van het huis en maakt hij samen met Stijn Devillé, Els Theunis, Sara Vertongen en Adriaan Van Aken deel uit van de artistieke leiding.

Toneelwerk

bij Het nieuwstedelijk

*Man in de mist** – 2022

*Hybris** – 2019

*Vuur** – 2015

bij de Queeste

Schroot – 2015

Vroenhover Brug – 2010
Herbricht/Voulwames – 2009
Arbeid/Afscheid De Ford – 2005
Shock – 2002
En Plots – 2002
Kooningskinderen – 1998

Vertalingen

Crazy Gary Mobile Disco – Gary Owen – 2004
Genua 01 – Fausto Paravidino – 2003
Haarmann – Marius Von Mayenburg – 2003
Stallerhof/Geisterbahn – Frans Xaver Kroetz – 2002
Het Schaamhaar – Ernst Happel – 2002

Het toneelwerk en de vertalingen bij de Queeste zijn meestal gemaakt in samenwerking met anderen.

*Teksten uitgegeven bij De Nieuwe Toneelbibliotheek